

Bijlage verbod op jacht, schadebestrijding en populatiebeheer

Voorliggend treft u puntsgewijs een nadere uitleg over de regelgeving ten aanzien van jacht, schadebestrijding en populatiebeheer en de gevolgen van het instellen van een verbod op schadebestrijding en populatiebeheer 'met het geweer'.

Termen met betrekking tot jacht, schadebestrijding en populatiebeheer

In de Wet natuurbescherming is geregeld dat dieren niet mogen worden gedood of verontrust. In het kader van jacht, schadebestrijding en populatiebeheer geldt echter een uitzondering op dit verbod. Dit mag enkel uitgevoerd worden door een jachtaktehouder (jager).

Jacht

Wanneer we het hebben over jacht, gaat het over het uitoefenen van het jachtrecht. Dit jachtrecht komt toe aan de jachthouder; dat is de grondeigenaar, de pachter of degene die middels een jachthuurovereenkomst met de grondeigenaar of pachter gerechtigd is te jagen.

Het jachtrecht is landelijk geregeld en is beperkt tot 5 vrij bejaagbare wildsoorten die staan op de zogenaamde 'wildlijst'. Het gaat om: konijn, haas, fazant, houtduif en wilde eend.

Schadebestrijding

Schadebestrijding is bedoeld om schade te voorkomen of beperken die door een dier wordt veroorzaakt. Het gaat dan om schade aan (landbouw)gewassen of aan flora en fauna. Schadebestrijding is mogelijk op basis van een landelijke of provinciale vrijstelling óf een provinciale ontheffing. De schade veroorzakende soort mag daarbij worden verjaagd of gedood. De grondgebruiker (dus niet de grondeigenaar) geeft toestemming voor uitvoering van schadebestrijding in het kader van een vrijstelling of ontheffing. Hiervoor is een schriftelijke grondgebruikersverklaring nodig. Schadebestrijding is in sommige gevallen ook mogelijk door middel van het plaatsen van klemmen en vallen. Het verbod dat wij instellen beperkt zich echter tot het afschot van dieren, en niet het vangen met klemmen en vallen.

Populatiebeheer

Met populatiebeheer wordt de omvang van een bepaalde populatie beperkt. Dit mag op basis van een in de wet genoemd belang zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, veiligheid van het luchtverkeer of ter voorkoming van belangrijke schade. Populatiebeheer kan alleen worden uitgevoerd op basis van provinciale ontheffingen en 'opdrachten tot beheer'. Voor populatiebeheer is eveneens een grondgebruikersverklaring nodig van de grondgebruiker aan de jachtaktehouder. Een ontheffing kan alleen worden verleend op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

WBE (wildbeheereenheid)

Op grond van de wet geldt dat jachthouders met een jachtakte zich met anderen verplicht organiseren in een wildbeheereenheid, ter uitvoering van het door de faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplan. Daarnaast adviseren de wildbeheereenheden de faunabeheereenheid over de inhoud van de faunabeheerplannen en leveren zij gegevens aan ten behoeve van het faunabeheerplan.

FBE (faunabeheereenheid) en Faunabeheerplan

De FBE stelt een faunabeheerplan op. In dat plan staat de vermeende noodzaak tot populatiebeheer en schadebestrijding omschreven. Een faunabeheerplan bevat in ieder geval maatregelen voor het voorkomen en bestrijden van schade aangericht door in het wild levende dieren. Het faunabeheerplan is de basis voor provinciale ontheffingen en opdrachten.

Een vrijstelling is een algemene uitzondering op een verbod. Iedereen die zich aan de gestelde voorwaarden houdt, kan er gebruik van maken. Een ontheffing is een besluit waarbij voor een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Jachthuurovereenkomst-jacht

Om de jacht te mogen uitoefenen heeft een jachtaktehouder een jachthuurovereenkomst nodig met de jacht gerechtigde. Dit is meestal de pachter, mits sprake is van een ‘duurzame vorm van gebruik’. Ook kan in een pachtovereenkomst expliciet opgenomen zijn dat het jachtrecht bij de grondeigenaar blijft. Een jachthuurovereenkomst wordt aangegaan voor minimaal 6 en maximaal 12 jaar. De overeenkomst blijft geldig, ook bij verkoop van de grond. Dit in het kader van “huurbescherming”.

Grondgebruikersverklaring-schadebestrijding en populatiebeheer

Het recht van schadebestrijding en populatiebeheer ligt altijd bij de grondgebruiker. De grondgebruiker, vaak de pachter, is degene die toestemming moet geven middels een grondgebruikersverklaring aan de jachtaktehouder om aan populatiebeheer en schadebestrijding te mogen doen op de betreffende gronden. Er zit geen beperking aan de geldigheidsduur van een grondgebruikersverklaring. Deze kan afgegeven worden voor een aantal uur alsook voor een aantal jaren.

Situatie gemeente Groningen

Het jachtrecht ligt bij de gemeente, dit komt omdat wij pachtovereenkomsten van 1 jaar afsluiten met pachters. Daarmee is er geen sprake van ‘duurzame vorm van gebruik’, wat een vereiste is om als pachter jachtgerechtigde te zijn. Sinds 2020 wordt in pachtovereenkomsten een ‘algeheel jachtverbod’ opgenomen. Uitzondering hierop zijn enkele percelen rondom Meerstad. Op deze percelen lopen nog jachthuurovereenkomsten. Voor deze overeenkomsten geldt een opzegtermijn van 3 maanden.

Mogelijke gevolgen

Het uitsluiten van afschot in het kader van schadebestrijding en populatiebeheer leidt ertoe dat pachters in voorkomend geval niet kunnen voldoen aan het uitvoeren van alle beschikbare preventieve maatregelen om faunaschade aan landbouwgewassen of -dieren te voorkomen. Bij schade door toedoen van dieren kan dan geen aanspraak gemaakt worden op de tegemoetkoming van BIJ12¹. Het is mogelijk dat pachters hier problemen in zien. Het zal vooral gaan om percelen met ganzen. Recent is een onderzoeksrapport uitgebracht door de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade aan BIJ12 met adviezen om te komen tot een goede balans tussen beschermen en beheren van ganzen. Ook de tegemoetkoming faunaschade en de ‘schadebeperkingsplicht’ zijn hierin meegenomen, mogelijk volgen er wijzigingen in regelgeving. Wij volgen de ontwikkelingen.

Realisatie van compensatiegebieden voor weidevogels vindt plaats door de inzet van weidevogelbeheerpakketten. Te denken valt aan maatregelen zoals nestbescherming, aanpassingen in maaibeheer/-tijdstip, beweiding, plas-dras en verhoogd (grond) waterpeil. Het inzetten van weidevogelbeheerpakketten is soms een verplicht voorschrift van de provincie, als bevoegd gezag, om een ontheffing Wet natuurbescherming te verkrijgen. Een ontheffing die nodig is om een project door te kunnen laten gaan. Een voorbeeld is het project Suikerzijde.

Ook afschot van predatoren wordt door sommige partijen gezien als middel om de populatie weidevogels te kunnen redden. Als afschot van predatoren door de provincie wordt gezien als noodzaak voor broedsucces en daarmee het aantonen van functionaliteit van een weidevogelcompensatiegebied, dan kan het zo zijn dat de provincie oordeelt dat de gebieden niet voldoende functioneren. Er zal dan waarschijnlijk gebruik gemaakt worden van een ‘opdracht’ waardoor alsnog afschot plaats kan vinden, zonder toestemming van de gemeente als grondeigenaar. Momenteel is hiervan nog geen sprake.

---

¹ BIJ12 ondersteunt provincies bij de uitvoering van wettelijke taken en met kennis, informatie en data over het landelijk gebied en de fysieke leefomgeving.